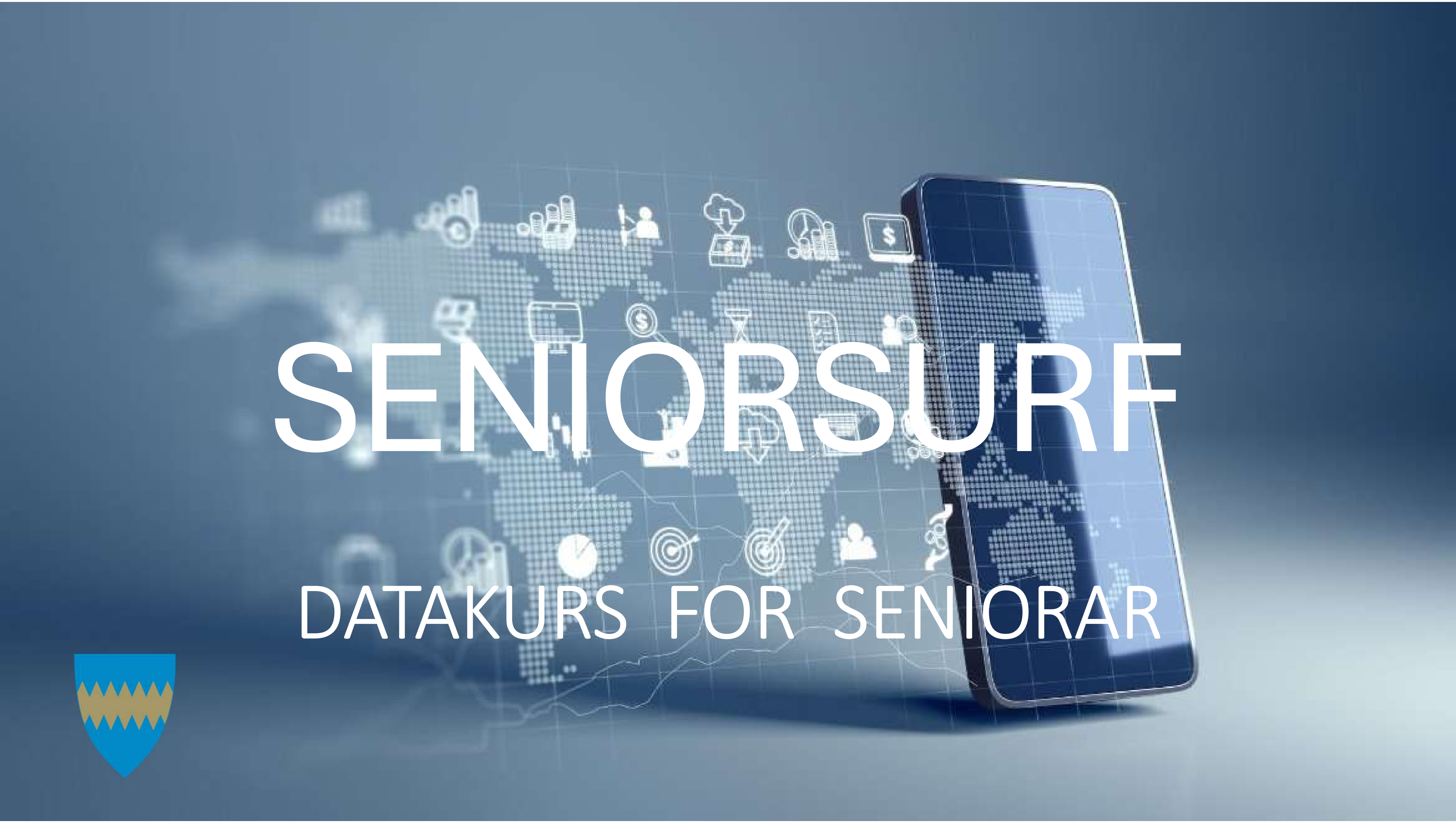

SENIORSURF

DATAKURS FOR SENIORAR

Dagens tema: Bli trygg på nett

Målet for økta:

- Lære om ulike typar svindel
- Forstå kva du kan gjere om du blir svindla
- Trene på å finne informasjon med nettlesar
- Lære litt om BankID-app

Kvifor er tryggleik på nettet viktig?

- Eldre er ofte mål for nettsvindel fordi svindlarane trur dei er mindre teknologikyndige.
- Personleg informasjon som bankkonto og fødselsnummer kan bli misbrukt viss du ikkje veit korleis du skal beskytte det.
- Identitetstjuveri kan føre til alvorlege økonomiske og personlege problem.
- Meir kjennskap får deg meir sjølvsikker og sjølvstendig på nettet.

TELEFONSVINDEL

- Når svindlarane ringer kan dei utgi seg for å vere nokon du stolar på (bank, politi)
- Nokon kan også ringe for å gi beskjed om at det har oppstått eit problem på datamaskina di…

SVINDEL

Advarer mot ny svindelbølge: – Eldre og enslige kvinner særlig utsatt

https://www.sparebank1.no/nb/bank/om-oss/nyheter/advarer-mot-ny-svindelbolge----eldre-og-enslige-kvinner-saerlig-.html

Eksperten forklarer
Telefonsvindel
mot eldre

Tips: Få kontroll på ukjente nummer

- https://www.telenor.no/se-hvem/

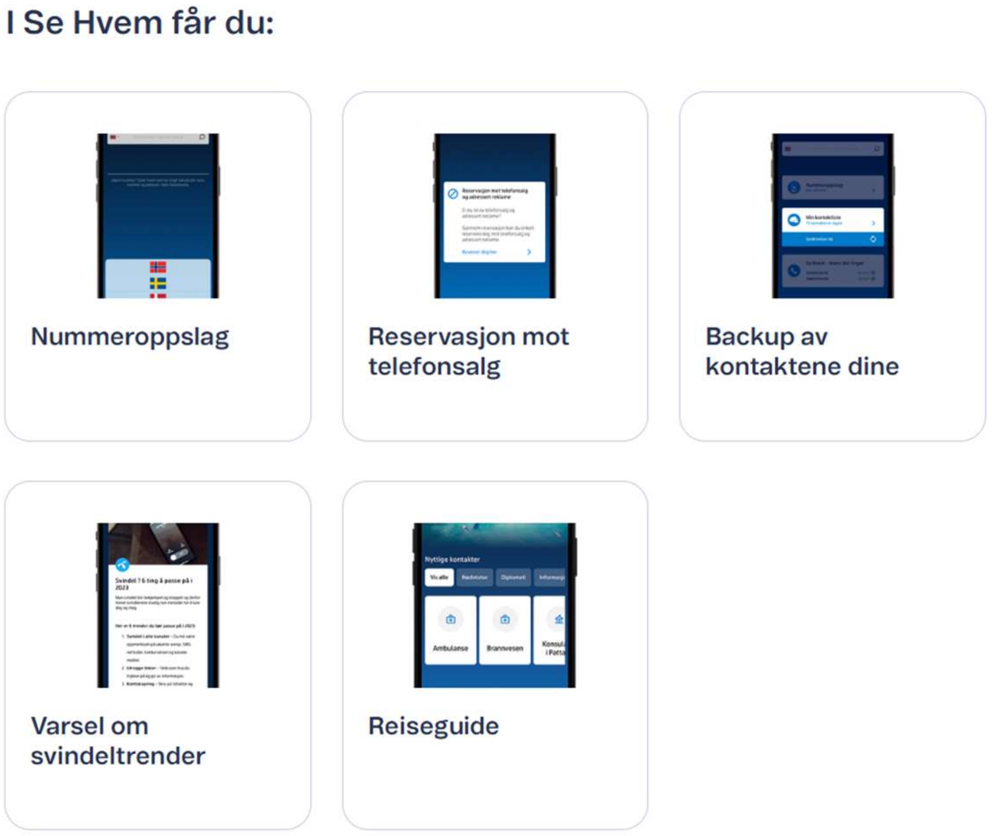

PHISING ELLER NETTFISKE

- Nokon "fiskar" etter informasjon frå deg som dei kan misbruke seinare.

EasyPark Kundservice : Vennligst oppdater kontoinformasjonen din innen 24 timer for å unngå avbrudd.

mystorek9@beansemail.com
Til Kari Marie Øvrebøe

Svar | Svar alle | Vidaresend

ty. 11.02.2025 23:21

Dersom det er problem med måten denne meldinga blir vist på, kan du klikke her for å vise ho i ein nettlesar.
Klikk her for å laste ned bilete. Outlook hindrar automatisk nedlasting av nokre bilete i denne meldinga for å hjelpe til å verne den private informasjonen din.

Kjare kunde,

Vi har ikke fått gjennomført betalingen for parkeringsbruken din da det tilknyttede betalingskortet erutløpt.

For å unngå faktura med tilleggskostnader, vennligst oppdater betalingsinformasjonen din på EasyPark innen 24 timer.

Slik oppdaterer du betalingsinformasjonen:

1. Logg inn på EasyPark-kontoen din.
2. Gå til "Betalingsinnstillinger" og oppdater kortdetaljene (utløpsdato og CVV).
3. Lagre de oppdaterte betalingsopplysningene.
4. Dersom betalingsinformasjonen ikke oppdateres i tide, kan det påløpe gebyrer.

Oppdater betalingskortet ditt nå

Takk for at du bruker EasyPark!Med vennlig hilsen,

EasyPark Kundservice : Vennligst

mystorek9@beansemail.com
Til Kari Marie Øvrebøe

SJEKK AVSENDAR SI ADRESSE

IKKJE KLIKK PÅ LENKE

I DETTE TILFELLET, SJEKK UTLØPSDATO

"SPOOFING"

Døme på svindelforsøk på SMS

- Kven sender meldinga?
- Kva slags lenke er det?
- Korleis er språket?

- Ser du meir som ikkje stemmer?

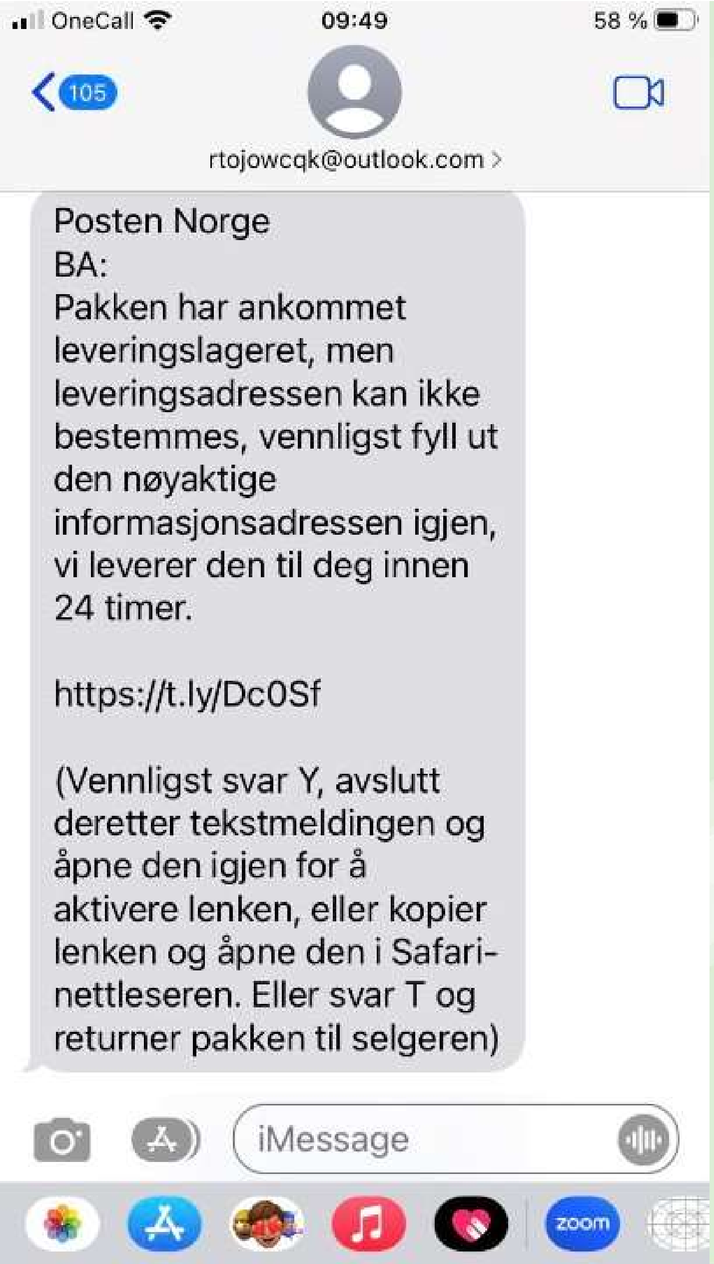

Netthandel – sjekkliste

- ✓ God og lett tilgjengeleg kontaktinformasjon
- ✓ Ver obs på dårleg språk og automatisk omsette tekstar
- ✓ Ver kritisk til sterkt rabatterte prisar
- ✓ Styr unna nettadresser med varemerke/produkt og ord som «billig» eller «sal» - superbilligeparajumpers.no
- ✓ Sjekk andre sine erfaringar (diskusjonsforum, Trustpilot)
- ✓ Unngå å betale på forskot – bruk kredittkort, Klarna
- ✓ Om du har gått i fella – ta kontakt med banken

Oppgåve:
Korleis sjekke om ei nettside har godt rykte?

1. Søk opp nettsida **trustpilot.com**
2. I søkefeltet skal du no sjekke opp tre ulike nettsider

   Power.no

   Blivakker.no

   Kledegfint.no

3. Kva side fekk flest stjerner?
4. Kva side fekk dårlegast omtale?

Oppgåve: Finn eksempel på svindel

Gå inn på skatteetaten.no

Skatteetaten

Skroll deg til menyen i botn

Trykk på menyvalet **«Sikkerhet og personvern»**

Kva er det viktigaste rådet frå Skatteetaten?

Har du erfaring med nokon av svindelforsøka?

Oppgåve: Lag bokmerke til nyttig side

- Søk opp banken din
- Finn ut korleis du skal gå fram om du blir utsett for svindel
- Lag eit bokmerke til sida du syns var mest nyttig

Oppgåve:
Finn informasjon på nett

- Gå inn på svindel.no
- Finn ut kva du bør gjere om du blir utsett for svindel med heimebesøk
- Sjå om du finn knappen som fortel meir om «Spoofing»

Oppgåve:
Korleis sjå om ei nettside er trygg?

Nettvett.no

1) Opne ein nettlesar, og gå inn på **nettvett.no**
2) Skriv "falske nettsider" i søkefeltet på nettstaden
3) Bla nedover til du finn artikkelen *"Hvordan vurdere om et nettsted er sikkert"*
4) Trykk *"Les hele artikkelen"*
5) Finn ut korleis du kan sjekke nettadresser – om dei er trygge, og prøv det ut på ei valfri side

Oppgåve: Lær deg å bruke QR-skannaren til Vipps

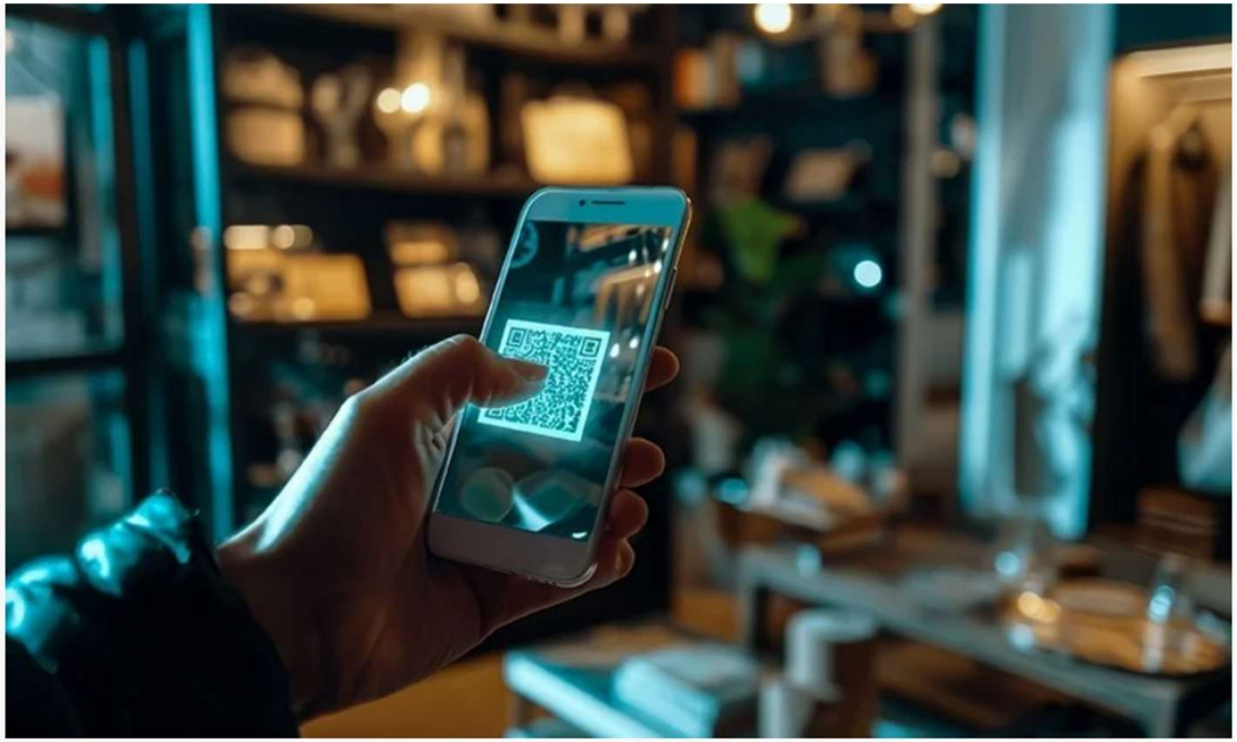

Får du beskjed om å skanne en QR-kode? Er det for å gjennomføre betaling eller besøke en side som krever innlogging? Da bør du tenke deg om.

- Svindlarar kan sende QR-kodar til falske nettstadar
- Kodeskannaren til Vipps vil varsle deg om noko er mistenkeleg

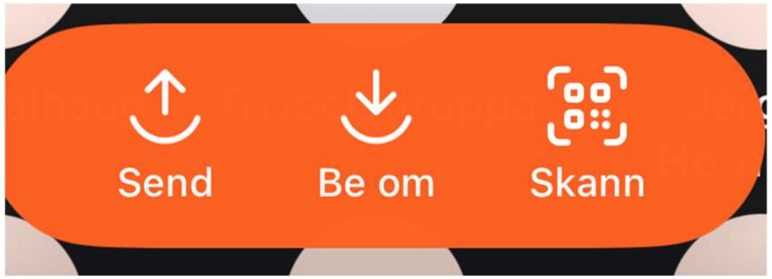

https://www.svindel.no/selvforsvar/svindelmetoder/qr-kode-svindel/

Oppgåve: Sjekk om noko er ekte eller falskt på Facebook

https://nettvett.no/verifiseringsmerket/

Søk opp ulike sider på Facebook og sjå om dei har det blå merket

- NRK
- Finn.no
- Kva skjer om du søker opp tv2.no og vel «Se alle»?
  Kor mange hadde eit blått merke i lista?

Korleis aktivere BankID-app med kodebrikke

https://bankid.no/hjelp-bankid-app/aktivering-med-kodebrikke

Korleis endre passord i BankID-appen

https://bankid.no/hjelp-bankid-app/slik-endrer-du-ditt-personlige-passord-i-bankid-appen

Valfri oppgåve:
Korleis aktivere to-trinns pålogging på Facebook

- Opne Facebook
- Klikk på profilbildet ditt øvst til høgre
- Trykk på 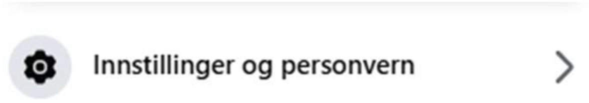

- Velg Innstillinger og klikk på Meta Kontosenter i menyen til venstre
- Vel Passord og sikkerhet
- Klikk på Totrinnsgodkjenning og vel kontoen du vil oppdatere
- Vel metoden du vil bruke og føl instruksjonane

Oppgåve:
Melde om svindel

POLITIET

1. Gå inn på politiet.no
2. Klikk på hamburgermenyen

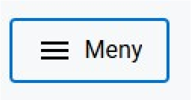

3. Finn "beskytt deg mot svindel og ID-tyveri"
4. Finn "Stopp, tenk, sjekk" og les informasjonen
5. Finn skjemaet du kan bruke for å melde frå om svindel eller ID-tjuveri